

Yoel Kitabı və Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventist Kilsəsi - İyirminci Nömrə

Jeff Pippenger

2025-12-26

İyirminci Sayı

Yoel kitabı Allahın üzüm bağının məhvinin dördüncü nəsildə baş verdiyini göstərir.

Rəbbin Pətuel oğlu Yoelə nazil olan sözü.

Bunu eşidin, ey qocalar, və qulaq asın, ey ölkənin bütün sakinləri. Bu, sizin günlərinizdəmi olmuşdur, yaxud atalarınızın günlərində? Bunu öz övladlarınıza danışın, qoy sizin övladlarınız da öz övladlarına danışsın, onların övladları isə başqa bir nəsələ.

Palmerqurdun qoyub getdiyini çəyirtkə yedi; çəyirtkənin qoyub getdiyini cankerqurd yedi; cankerqurdun qoyub getdiyini isə tırtıl yedi.

Ayılın, ey sərxoşlar, və ağlayın; və fəryad edin, ey şərab içənlərin hamısı, təzə şərab üzündən; çünki o, ağzınızdan kəsilib götürülmüşdür. Yoel 1:1–5.

On bakirə məsəli Adventizmin məsəlidir və məsələdəki oyanış buğda ilə alağ otları ayrıldığı zaman baş verir; həmin anda alağ otları “yeni şərab”dan “kəsilib ayrıldıqları” həqiqətinə ayılırlar. “Kəsilib ayrılmaq” ifadəsi Əbramın əhd yolundakı ilk addımını təmsil edir; o zaman əhdi qanla təsdiq etmək üçün mərasimdə bir düyə, bir dişi keçi və bir qoç iki yerə bölünmüşdü. Elə həmin əhd mətnində Allah Öz xalqını dördüncü nəsildə mühakimə ilə ziyarət edəcəyini bildirir.

Və O, Abrama dedi: Yəqin bil ki, sənin nəslin özününkü olmayan bir ölkədə qərib olacaq, onlara qulluq edəcək; və onlar onları dörd yüz il zülmə məruz qoyacaqlar. Həm də qulluq edəcəkləri o milləti Mən mühakimə edəcəyəm; sonra isə böyük var-dövlətlə çıxacaqlar. Sən isə sülh içində atalarının yanına gedəcəksən; xoş qocalıq çağında dəfn olunacaqsan. Lakin dördüncü nəsildə onlar yenidən bura qayıdacaqlar; çünki Amorilərin təqsiri hələ tam dolmamışdır. Yaradılış 15:13–16.

Peyğəmbərlik dördüncü nəsildə, Musanın nəsində yerinə yetəndə, Rəbb Allahla Onun seçilmiş xalqı arasındakı əhdin bir rəmzi olaraq On Əmri bəyan etdi. Həmin on qanundan ikincisində İbrəhimin dörd nəslinin nuru ucaldı.

Özün üçün oyma büt düzəltməyəcəksən, nə də yuxarıda göydə olanın, aşağıda yerdə olanın, yaxud yerin altında suda olanın heç bir surətini düzəltməyəcəksən; onlara səcdə etməyəcəksən və onlara ibadət etməyəcəksən; çünki Mən, Allahın Rəbbi, qısqanc Allaham; Mənə nifrət edənlərin atalarının günahını övladlarının üzərinə üçüncü və dördüncü nəsələ qədər gətirirəm; Məni sevənlərə və əməllərini yerinə yetirənlərə isə minlərlə nəsil boyunca mərhəmət göstərirəm. Çıxış 20:4–6.

Abramın əhdinin dörd nəslə Allahın qısqanc Allah kimi xarakterinin ucaldılmasına daxil edilmişdi. Onun qısqanclığı oyma bütllərlə qarşı-qarşıya qoyulur. Abramın dördüncü nəslə ilə biz eyni zamanda tədrisi bir mühakimə də görürük. Bu mühakimə həm Allahın xalqının əsarətdə olduğu millətin, həm də Allahın xalqının üzərinə idi və bundan sonra amoralilər mühakimə olunacaqdı. Abram Allahın evi ilə başlayan və tədrisən dünya boyunca irəliləyən bir mühakimə prosesini göstərir, ikinci əmr isə bu mühakimə prosesinin bəşəriyyəti Allahdan nifrət edənlər sinfinə və Allahı sevənlər sinfinə ayırd etdiyini göstərir; beləliklə, “Əgər Məni sevirsinizsə, əməllərimi yerinə yetirin” deyər car çəkən bazar günü qanununu təmsil edir.

Qanunun Sina dağında verildiyi həmin dövrdə Musaya Allahın xarakteri göstərilir.

Və Rəbb Musaya dedi: “Özün üçün birincilərinə bənzər iki daş lövhə yon; və Mən bu lövhələrin üzərinə sənə sındırdığın ilk lövhələrdə olan sözləri yazacağam. Səhər hazır ol və səhər Sina dağına çıx, orada dağın başında Mənim hüzzurumda dayan. Heç bir adam sənə birlikdə çıxmasın, bütün dağ boyunca heç kəs görünməsin; nə sürülər, nə də mal-qaralar o dağın önündə otlasın.”

O, birincilərinə bənzər iki daş lövhə yondu; Musa səhər tezdən qalxıb Rəbbin ona əmr etdiyi kimi Sina dağına çıxdı və iki daş lövhəni öz əlində gətirdi. Rəbb bulud içində enib orada onunla birlikdə durdu və Rəbbin adını elan etdi. Rəbb onun önündən keçib elan etdi,

Rəbb, Rəbb Allah, rəhmli və lütfkar, səbirli, yaxşılıqda və həqiqətdə bol olan, minlərlə nəslə mərhəmət saxlayan, təqsiri, üsyanı və günahı bağışlayan, lakin təqsirkarı əsla cəzasız qoymayan; ataların təqsirini övladların, övladların övladlarının üzərinə, üçüncü və dördüncü nəsldə gətirən.

Musa tələsərək yerə qədər əyildi və səcdə etdi. Və dedi: “Əgər indi Sənə gözümdə lütf tapmışamsa, ya Rəbb, yalvarıram, qoy Rəbbim aramızda getsin; çünki bu dikbaş bir xalqdır; təqsirimizi və günahımızı bağışla və bizi Öz irsin olaraq qəbul et.” Çıxış 34:1–9.

Qanunun ikinci dəfə verilməsi 1850-ci il pioner cədvəli ilə uyğunlaşır. Birinci lövhələr sındırılmışdı və birinci lövhədə rəqəmlərdə bir səhv var idi. O zaman qədim İsrail qanunun əmanətdarları edildi, müasir İsrail isə Allahın qanununun və Allahın peyğəmbərlik Kəlamının qanunlarının əmanətdarları edildi. İki lövhə ilk dəfə təqdim ediləndə düşərgədə sözün həqiqi mənasında üsyan var idi, 1850-ci il cədvəli təqdim ediləndə isə düşərgədə ruhani üsyan qaynayırdı. İbrahimin dördüncü nəsil barədə peyğəmbərliyi dördüncü nəsildə Musa vasitəsilə yerinə yetirildi; burada Allah mühakimə vəhyini ikinci əmrdə dördüncü nəsllə qədər genişləndirdi. Oyma bütllər Allahın həqiqi ibadətinə qarşı saxta alternativə çevrildi və Allahın xarakterinin qısqanclığı mühakiməyə bağlandı. Sonra Musa Allahın izzətini seyr etdi. O, Allahın qısqanclığını, Onun “adı” ilə təmsil olunduğu kimi, Allahın xarakterinin bir ünsürü olaraq gördü və ibadət edənlə onların atalarının günahları arasındakı münasibət ortaya qoyulur.

Məsihi məbədi ilk dəfə təmizlədikdə, şagirdlər Onun evinin qeyrətinin Onu yeyib-bitirdiyini xatırladılar. “Qeyrət” sözü “qısqanclıq” sözüdür. Onun qısqanclığını ifadə edən Allahın xasiyyəti, Məsihi Öz məbədinə təmizləməyə sövq edən səbəbdir və atalarınızın həmin günahlarını etiraf etmək zərurətinin peyğəmbərlik xüsusiyyəti sonradan Levililər iyirmi altının “yeddi dəfə”

hökmündə tövbəyə çağırışın əsas ünsürünə çevriləcəkdi. Abramın “dördüncü nəsli” əhd tarixində davam etdikcə getdikcə daha böyük əhəmiyyət kəsb edir. Yoel kitabı axır günlərdə baş verən son yağış dövrünü təmsil edir. Yoel kitabı öz ismarıcını dörd nəslə dair ismarıcın təqdimatı üzərində qurur; bu isə Allahla Abram arasındakı üçqat əhdin ən ilk mərhələsində qeydə alınmış mövzu idi. Həmin mövzu öz yekununa Yoel kitabında çatır.

Vəd olunmuş Torpağa daxil olduqdan sonra Əhd sandığı Şiloda yerləşdirildi; burada baş kahin olan pis və ağılsız Eli və onun iki pozğun oğlu Şamuelin çağırışı ilə qarşı-qarşıya qoyulur. Şilo əhdin rəmzi olan Sandığın səfərində bir mərhələyə çevriləcəkdi. Sandıq Yerixonun divarlarını yıxmağın rəmzi kimi istifadə edildikdən sonra, Eli ilə onun pis oğullarının ölümünədək təxminən dörd yüz il Şiloda qaldı. Sonra Fəliştəlilər tərəfindən ələ keçirildi və daha sonra Davud Sandığı Yerusəlimə gətirdikdə, Yerusəlimə zəfərli girişin ilk təsviri gerçəkləşdirildi. Əhd rəmzinin Yerusəlimə köçürülməsinin bəyan olunmuş məqsədi bu idi ki, Allah Öz adını Yerusəlimdə yerləşdirməyi seçmişdi və Onun adı Onun qısqanclığı ilə bağlıdır; bu da dördüncü nəsildə Onun qısqanc hökmü ilə əlaqəlidir.

Bazar günü qanunu zamanı Rəbb qalib kilsəni bütün təpə və dağların üzərinə ucaldacaq və başqa millətlər deyəcəklər: “Gəlin, Allahın evinə qalxaq.”

Və axır günlərdə belə olacaq: Rəbbin evinin dağı dağların zirvəsində möhkəm bərqərar ediləcək, təpələrdən uca tutulacaq; və bütün millətlər ona tərəf axışacaqlar. Çoxlu xalqlar gedib deyəcəklər: Gəlin, Rəbbin dağına, Yaqubun Allahının evinə qalxaq; O bizə Öz yollarını öyrədəcək, biz də Onun cığırıları ilə yeriyəcəyik; çünki Qanun Siondan çıxacaq, Rəbbin sözü isə Yerusəlimdən. Yeşaya 2:2, 3.

Rəbbin sözü Yerusəlimdən yayılır, çünki O Öz “adını” yerləşdirmək üçün oranı seçdi. Musa ilə bağlı olaraq, “Rəbb bulud içində endi, orada onun yanında durdu və Rəbbin adını bəyan etdi. Rəbb onun önündən keçib bəyan etdi,

Rəbb, Rəbb Allah, rəhmli və lütfkar, səbri uzun, xeyirxahlıq və həqiqətdə bol olan, minlərlə nəsil üçün mərhəmət saxlayan, təqsiri, üsyanı və günahı bağışlayan, lakin günahkarı əsla cəzasız qoymayan; ataların təqsirini övladların, övladların övladlarının üzərinə, üçüncü və dördüncü nəsillə qədər gətirən. Çıxış 34:6, 7.

Onun “adı” Onun xasiyyətidir, və Allahın xasiyyəti son dərəcə mürəkkəb və son dərəcə sadədir. Allah məhəbbətdir — bu, Onun xasiyyətinin kamil, lakin sadə ifadəsidir. Abramın “hökmün dördüncü nəsli” haqqında əhd həqiqəti, ikinci əmrin dördüncü nəsil barədə verdiyi əlavə nurla “sətir üstünə sətir” genişləndirildi. Sonra Musanın təcrübəsi, Onun qısqanclığının nurunu əlavə etməklə, dördüncü nəslin Allahın xasiyyəti ilə əlaqəsinə dair nuru daha da genişləndirir. Vəhy xasiyyəti “fikirlərin və hisslərin birləşməsi” kimi müəyyən etmişdir, lakin vəhy bizə həm də bildirmişdir ki, bizim fikirlərimiz Allahın fikirləri kimi deyildir. Onun xasiyyəti Onun fikir və hisslərinin birləşməsidir, və Onun xasiyyətinin bizim sadə insan fikirlərimiz və hisslərimizdən o qədər çox yönələri vardır ki, fərq bundadır: Onun fikirləri yerə münasibətdə göylərdən daha ucadır.

“Çünki Mənim fikirlərim sizin fikirləriniz deyil, sizin yollarınız da Mənim yollarım deyil,” Rəbb belə deyir. “Çünki göylər yerdən nə qədər uca isə, Mənim yollarım da sizin

yollarınızdan, fikirlərim də sizin fikirlərinizdən o qədər ucadır.” Yeşaya 55:8, 9.

Beləliklə, üzərində düşünüləsi bir insani fikir budur: əgər Allahın xasiyyəti Onun adı ilə təmsil olunursa, onda Allahın adının hər bir təzahürü Onun xasiyyətinin bir təzahürüdür. Yəhuda qəbiləsinin Aslanı Öz peyğəmbərlik Kəlamını möhürləyir və möhürünü açır, Palmoni Sirlərin Möcüzəli Sayıcısıdır; O, həmçinin quru torpaqdan çıxan Kökdür, eləcə də yanan kol, od sütunu, baş mələk Mikaildir və belə davam edir. Allahın müxtəlif adları ilə təmsil olunan xasiyyətinin sifətləri sonsuzdur. “Üzərində düşünüləsi insani fikir” budur. Allahın xasiyyətinin mövcud olduğu bilinən bütün müxtəlif ifadələri içində, nə üçün məhz Abramla olan üçqat əhd prosesinin elə ilk əhd addımında “dördüncü nəslin hökmü” əhddə təməl bəyanatdır—Onun adını əks etdirən bunun əhəmiyyəti nədir?

Və O, Abrama dedi: Qəti bil ki, nəslin özlərinə məxsus olmayan bir ölkədə qərib olacaq, onlara qulluq edəcək; və onlar dörd yüz il ərzində onlara əziyyət verəcəklər; həmçinin qulluq edəcəkləri o milləti Mən mühakimə edəcəyəm; və bundan sonra onlar böyük var-dövlətlə çıxacaqlar. Sən isə atalarının yanına sülh içində gedəcəksən; gözəl bir qocalıqda dəfn olunacaqsan. Lakin dördüncü nəsildə onlar yenidən bura qayıdacaqlar; çünki Amorilərin təqsiri hələ kamala çatmamışdır. Yaradılış 15:13–16.

Allahın insanlar və millətlər üzərində Hakim kimi xarakteri insanlara dörd nəsillə təmsil olunan bir sınaq müddəti verir. Allah Hakimdir, O mərhəmətlidir, O səbir göstərəndir və insanların və millətlərin mühakiməsini dördüncü nəsildə yekunlaşdırır. Allahın seçilmiş bir xalqla bağladığı əhddəki təməl bəyanatı dördüncü nəsil hökmünü də ehtiva edir. Necə ki, birinci mələyin xəbəri üç ayrı mələyin xəbərlərinin hər birinin bütün xüsusiyyətlərini özündə daşıyır, eləcə də, İbrahim əhdinin ilk mərhələsi bütöv üçqat əhdin xüsusiyyətlərini özündə daşıyır. Allahın adı budur ki, O, dördüncü nəsildə hökm edən mərhəmətli Hakimdir. Seçilmiş bir xalqın əhd tarixindəki hər bir digər mərhələ həmin təməl üzərində qurulur.

Yoel kitabı beşinci ayədə Gecəyarısı hayqırtısının oyanışı mərhələsinə yerləşdirildikdə və “təzə şərab” onların ağızlarından “kəsilib götürüldükdə”, seçilmiş əhd xalqının həmin son əhd üzrə ayrılmasına giriş, əhd xalqının üsyanını ortaya qoyan və sonra onların dördüncü nəsildə həyata keçmiş olaraq “kəsilib götürüldüyünü” bəyan edən əhdin təməl ismarıcıdır. Onlar əhdin təməl ismarıcını anlamadıqları üçün “kəsilib götürülülər”.

Yaradılış kitabının on beşinci fəslinin dörd ayəsində yer alan əhdin həmin təməl xəbəri, axır günlərdə əhdin başdaşı xəbəri “yeni şərab” kimi təqdim olunduqda istifadə edilən ölçü çubuğu—hökm xəttidir. “Yeni şərab” “kəsilib götürüldüyü” zaman Efrayimin sərxoşlarının ayılması ilə əlaqəli ciddiyyət yalnız o vaxt həqiqətən dərk olunur ki, bu, son yağışın sınaq dövrü ərzində üsyankar seçilmiş bir xalqın sonuncu dördüncü nəslinə qarşı elan edilən hökmün kontekstində yerləşdirilsin.

Yaradılış kitabının on yeddinci fəslində biz İbrahimlə olan üçqat əhdin ikinci mərhələsini tapırıq:

Və Allah İbrahimə dedi: Buna görə də sən, sən və səndən sonra gələcək nəslin öz nəsilləri boyunca Mənim əhdimi saxlayacaqsınız. Mənim əhdim budur ki, ona riayət edəcəksiniz: Mənimlə sizin aranızda və səndən sonra gələcək nəslin arasında;

Aranızdakı hər bir kişi övladı sünnət olunmalıdır. Və sünnət dərinizin ətinə sünnət edəcəksiniz; bu, Mənimlə sizin aranızdakı əhdin əlaməti olacaqdır. Aranızda səkkiz günlük olan hər bir kişi övladı nəsiləriniz boyunca sünnət olunmalıdır; istər evdə doğulan, istərsə də sənə nəslindən olmayan hər hansı yad adamdan pulla alınan olsun. Evində doğulan da, pulunla alınan da mütləq sünnət olunmalıdır; və Mənim əhdim bədəninizdə əbədi əhd olaraq qalacaqdır. Və sünnət dərisinin əti sünnət olunmamış sünnətsiz kişi övladı öz xalqının arasından kəsilib atılacaqdır; o, Mənim əhdimi pozmuşdur. Yaradılış 17:9–14.

İkinci addım “kəsilib ayrılmaq” simvoluna ikinci bir şahidlik təqdim edir. “Kəsilib ayrılmaq” kimi tərcümə olunan söz öz kökünü on beşinci fəsilə Abramın iki yerə böldüyü heyvanlarda tapır və həmin mətndə sünnət olunmayan hər kəs əhddən “kəsilib ayrılacaqdır”. Məsih məhz bu həqiqətləri təsdiq edərkən əhd tarixində sünnətin yerini vəftiz aldığı üçün, O da bizim nümunəmiz olaraq səkkizinci gündə dirildildi.

O əlamət gəmidəki səkkiz nəfərlə təmsil olunduğu kimi, səkkizinci gündə yerinə yetirilməli idi. Məhz ikinci mərhələdə vizual sınaq təmsil olunur: istər İlyasın həyata keçirdiyi hökmdən əvvəl İsrailin İzabelin peyğəmbərləri ilə İlyas arasında seçim etməsi olsun, istərsə də Daniel, Şadrak, Meşak və Abedneqonun simalarının padşahın yeməyini yeyənlərin simalarından daha sağlam və daha dolğun görünməsi; ikinci sınaq vizualdır. Sünnət həyat əlamətidir və gəminin üzərindəki səkkiz nəfər ölənlərlə müqayisədə yaşayanları təmsil edir.

Məsihin tarixində, əhdin əlaməti vəftizə keçdiyi zaman həvari Paul bu ayələrin məhz əhd tarixindən istifadə edərək əhd tarixindəki böyük dönüşü nümayiş etdirdi. O, sünnətdə kəsilib atılan bədənə ilahiliklə münasibətdə insanın bir rəmzi, habelə insanın yüksək təbiəti ilə münasibətdə aşağı təbiətinin bir rəmzi kimi istifadə etdi. Paul öz şagirdlərinə Allahın peyğəmbərlik Kəlamından istifadə etməklə öyrədirdi və onun “seçilmiş olan” kimi məqsədi (adının Saul olması da bunu ifadə edir) Allahın əhd xalqı olaraq hərfi İsraildən ruhani İsrailə keçidlə təmsil olunan əhd tarixindəki böyük dönüşü müəyyən etmək idi. O, ona tapşırılmış işi yerinə yetirərkən öz peyğəmbərlik ismarıcını əhd tarixinin kontekstində təqdim etdi.

Yaradılışın on yeddinci fəslə, Vəhy on dördəki üç mələkdə öz oməqa yerinə yetməsinə tapan üç əsas əhd addımının ikinci addımını təmsil edir. İkinci addım sünnət əlaməti ilə təmsil olunur; bu, vizual sınağı təmsil edən bayraq olan yüz qırx dörd minin üzərindəki Allahın möhürünü timsallaşdırır. Üç mələk İbrahimin alfa əhdinin oməqasıdır. İbrahim üçün üçüncü addım iyirmi ikinci fəsil idi.

Və Rəbbin mələyi ikinci dəfə göydən İbrahimə səsənib dedi: “Öz adıma and içdim, — Rəbb belə deyir, — sən bu işi gördüyünə və oğlunu, yeganə oğlunu əsirgəmədiyinə görə, Mən həqiqətən sənə bərəkət verəcəyəm və nəslini göylərin ulduzları və dəniz sahilindəki qum qədər son dərəcə çoxaldacağam; sənə nəslin öz düşmənlərinin qapısına sahib olacaq; və yer üzünün bütün millətləri sənə nəslində bərəkət tapacaq; çünki sən Mənim səsime itaət etdin.” Yaradılış 22:15–18.

Fəslin birinci ayəsində belə deyilir: “Və bu şeylərdən sonra belə oldu ki, Allah İbrahimi sənədi və ona dedi: İbrahim! O da dedi: Budur, mən buradayam.” Allah İbrahimi sənədi və bununla üçüncü

əhd bəyanından əvvəl son sınağı müəyyən etmiş oldu. İbrahim bu sınaqdan keçdikdə, onda İbrahimin üçqat əhdinin son dörd ayəsi irəli sürüldü. İbrahim Allahın “səsinə” itaət etdiyi üçün — hansı ki, bu parçada Onun “əhd səsi”dir — İbrahim millətlərin atası olaraq bərəkətlənəcəkdə. Üçüncü mələk bir sınaqdır; bu sınaq İbrahim kimi xarakteri nümayiş etdirən bir sınağı təmsil edir və xarakter də İbrahim kimi Allaha iman edib-etməməyinizə əsaslanır. İbrahim kimi sınaqdan keçənlər dünyanın bütün millətlərini toplamaq üçün istifadə olunacaqlar. Üç fəsildən olan on yeddi ayə Allah ilə seçilmiş xalq arasındakı əhdi müəyyən edir; və bununla onlar seçilmiş bir xalqın əhd tarixinin alfasını təmsil edirlər və eyni zamanda, həmin ayələr yüz qırx dörd min nəfərin ayağa qaldırılması ilə təmsil olunan əhd tarixinin omeqasını da təmsil edirlər.

Müqavilənin şərtlərini əvvəlcədən nəzərdən keçirmədən bizlərdən neçəsi bir ev və ya nəqliyyat vasitəsi alardı? Laodikeyaçı Yeddinci Gün Adventistlərindən neçəsi bilir ki, Allahla bağladıkları əhd müqaviləsinin elə ilk şərti Allahın Özünü dördüncü nəsildə hökm icra edən mərhəmətli Allah kimi tanıtməsindən ibarətdir? Fəqət bundadır ki, onlar nə Millerçi tarixin təməl həqiqətlərini bilirlər, nə də etiraf etdikləri əhd münasibətinin əsas həqiqətlərini; və buna görə də onlar, qədim İsrail kimi, ziyarət vaxtlarını bilmirlər. 11 sentyabrda başlamış həmin ziyarət dövrünün yekunu o zaman gəlir ki, onlar gecəyarısı oyadırlar, lakin yalnız bundan sonra anlayırlar ki, kəsilib atılmışlar.

Növbəti məqalədə davam edəcəyik.

“18 aprel tarixində, uçan binalar mənzərəsi gözlərimin önündən keçdikdən iki gün sonra, Los-Ancelesdəki Karr Strit kilsəsində nəzərdə tutulmuş görüşü yerinə yetirməyə getdim. Kilsəyə yaxınlaşarkən qəzet satan oğlanların belə qışqırdığını eşitdik: ‘San-Fransisko zəlzələ nəticəsində məhv edildi!’ Ağır bir ürəklə bu dəhşətli fəlakət haqqında tələsik çap olunmuş ilk xəbərləri oxudum.

“İki həftə sonra, evə dönüş səfərimizdə San-Fransiskodan keçdik və bir fayton tutaraq, həmin böyük şəhərdə törədilmiş dağıntını seyr etməyə bir saat yarım sərf etdik. Fəlakətə qarşı davamlı olduğu düşünülen binalar xarabalıq halında uzanırdı. Bəzi hallarda binalar qismən yerə çökmüşdü. Şəhər, yanğına və zəlzələyə davamlı tikililər inşa etməkdə insan zəkasının acizliyinin son dərəcə dəhşətli mənzərəsini təqdim edirdi.

Rəbb Öz peyğəmbəri Səfanya vasitəsilə şəhər iş görənlərin üzərinə gətirəcəyi hökmləri müəyyən edir: “Mən ölkənin üzərindən hər şeyi tamamilə silib-süpürəcəyəm, Rəbb belə buyurur. İnsanı da, heyvanı da yox edəcəyəm; göylərin quşlarını da, dənizin balıqlarını da, pislərlə birlikdə bürdrədən maneələri də yox edəcəyəm; insanı ölkənin üzərindən kəsib atacağam, Rəbb belə buyurur.”

“Rəbbin qurbanı günündə belə olacaq ki, Mən başçıları, padşahın övladlarını və yad libas geyinənlərin hamısını cəzalandıracağam. Həmin gün astana üzərindən atılanların hamısını da cəzalandıracağam; onlar ağalarının evlərini zorakılıq və hiylə ilə doldururlar....”

“Və o vaxt belə olacaq ki, Mən Yerusəlimi çıraqlarla axtaracağam və öz çöküntüsü üzərində rahatca oturub qalan, ürəyində: Rəbb nə yaxşılıq edəcək, nə də pislilik edəcək, — deyən adamları cəzalandıracağam. Buna görə də onların var-dövləti qənimət olacaq, evləri isə viran

qalacaq; onlar evlər tikəcəklər, amma onlarda yaşamayacaqlar; üzüm bağları salacaqlar, amma onların şərabını içməyəcəklər.

“Rəbbin böyük günü yaxındır, yaxındır və çox sürətlə yaxınlaşır; hətta Rəbbin gününün səsi belə: igid adam orada acı-acı fəryad edəcək. O gün qəzəb günüdür, sıxıntı və məşəqqət günüdür, viranəlik və xarabalıq günüdür, qaranlıq və zülmət günüdür, buludlar və qatı qaranlıq günüdür, möhkəmləndirilmiş şəhərlərə və uca qüllələrə qarşı şeypur və həyəcan signalı günüdür. Mən insanların üzərinə sıxıntı gətirəcəyəm ki, onlar kor adamlar kimi yerisinlər, çünki onlar Rəbbə qarşı günah etmişlər; onların qanı toz kimi töküləcək, bədənləri isə peyin kimi olacaq. Nə gümüşləri, nə də qızılları Rəbbin qəzəb günündə onları qurtara biləcək; lakin bütün ölkə Onun qısqanclığının odu ilə məhv ediləcək; çünki O, ölkədə yaşayanların hamısına tamamilə, həm də sürətlə son qoyacaq.” Sefanya 1:2, 3, 8–18.”

“Allah artıq daha çox səbir edə bilməz. Onun hökmləri artıq bəzi yerlərin üzərinə enməyə başlayır və tezliklə Onun açıq qəzəbi başqa yerlərdə də hiss olunacaq.

“Allahın vəziyyətin Hökmranı olduğunu aşkara çıxaran bir sıra hadisələr baş verəcək. Həqiqət aydın, səhsiz dildə bəyan olunacaq. Biz bir xalq olaraq Müqəddəs Ruhun ali rəhbərliyi altında Rəbbin yolunu hazırlamalıyıq. Müjdə öz paklığı içində təqdim edilməlidir. Həyat suyunun axını öz məcrasında dərinləşməli və genişlənməlidir. Yaxın və uzaq bütün sahələrdə, zehni böyük ölçüdə məşğul edən xışın arxasından və daha adi ticarət-peşə məşğuliyyətlərindən adamlar çağırılacaq və təcrübəli adamlarla əlaqə içində yetişdiriləcəklər. Onlar səmərəli şəkildə çalışmağı öyrəndikcə, həqiqəti qüdrətlə bəyan edəcəklər. İlahi providensin ən ecazkar fəaliyyətləri vasitəsilə çətinlik dağları qaldırılıb dənizə atılacaq. Yer üzündə yaşayanlar üçün belə böyük məna daşıyan xəbər eşidiləcək və anlaşılacaq. İnsanlar həqiqətin nə olduğunu biləcəklər. İş irəliyə, daim daha da irəliyə doğru inkişaf edəcək, ta ki bütün yer üzü xəbərdar edilənədək; sonra isə son gələcək.”

“Günlər keçdikcə getdikcə daha aydın görünür ki, Allahın hökmləri dünyadadır. O, od, daşqın və zəlzələ vasitəsilə bu yer üzünün sakinlərini Özünün yaxınlaşmaqda olan gəlişi barədə xəbərdar edir. O vaxt yaxınlaşır ki, dünya tarixinin böyük böhranı gəlib çatmış olacaq; o zaman Allahın idarəçiliyindəki hər bir hərəkət son dərəcə böyük maraq və ifadəolunmaz təşvişlə izlənəcəkdir. Allahın hökmləri sürətlə bir-birinin ardınca gələcək — od, daşqın və zəlzələ, müharibə və qan tökülməsi ilə birlikdə.”

“Ah, kaş xalq Özünün ziyarət vaxtını biləydi! Hələ bu zaman üçün olan sınaq həqiqətini eşitməmiş çoxları var. Allahın Ruhunun təsir göstərməkdə olduğu çoxları var. Allahın məhvedici hökmlərinin vaxtı həqiqətin nə olduğunu öyrənmək imkanı olmamışlar üçün mərhəmət vaxtıdır. Rəbb onlara şəfqətlə nəzər salacaq. Onun mərhəmət dolu ürəyi rıqqətə gəlir; Onun əli hələ də xilas etmək üçün uzanmışdır, halbuki qapı içəri girmək istəməyənlərin üzünə bağlanmışdır.

“Allahın mərhəməti Onun uzun səbir göstərməsində təzahür edir. O, Öz hökmlərini saxlayır, xəbərdarlıq ismarıcının hamıya çatdırılmasını gözləyir. Ah, əgər xalqımız dünyaya son mərhəmət xəbərini çatdırmaq üçün üzərlərinə düşən məsuliyyəti lazım olduğu kimi duysaydı, necə də möhtəşəm bir iş görüldü!” Testimonies, cild 9, 94–97.